

Hørings svar til Klimabaserte energikrav til bygg

01.10.2021

Hørings svar på vegne av ...

ABK-Qviller AS Daniel M. Kristensen Administrerende Direktør Brobekkveien 80 A, 0516 Oslo Direkte 23170527 Mobil 90919999 E-post: dk@abkqviller.no www.abkqviller.no

Armaturljønsson AS Thorn Fredrik Hemsén Administrerende Direktør Tlf +47 971 66 369 E-post: Uh@armaturljønsson.no Web www.armaturljønsson.no

Cimberio AS Per Erik Raasok Administrerende Direktør Industriveien 15, 1481 Hagan Tlf: 22707910 Dir. tlf: 90823191 E-post: per@cimberio.no <https://www.cimberio.no/>

CTC FerroFil AS Ole Andreas Valnes Daglig leder Direkte 63904000 Mobil 95 76 58 58 E-post: ole.andreas.valnes@ctc.no www.ctc.no

Geberit AS Gro Fjeldstad Head of Product Management Product Luhrtoppen 2, NO-1470 Lørenskog Mobil 92265703 E-post: gro.fjeldstad@geberit.com www.geberit.no

ROTH NORGE AS Morten Øren Managing Director Billingstadsletta 19, 1396 Billingstad Tel.: 67575400 · Mobil: 90982405 E-post: morten.oeren@roth-norge.no roth-norge.no

UPONOR AS Petter Vang Administrerende Direktør Støttumveien 7, 1541, Vestby Mobil 488 99 983 E-post: petter.vang@uponor.com <https://www.uponor.no/vvs>

Vaillant Group Norge AS Benny Simonsen Daglig Leder/ Managing Director Norway/ Sales Director Nordic Støttumveien 7, 1540 Vestby Tel. 64959900 Mobil 91164858 E-post: benny.simonsen@vaillant.com <https://www.vaillant.no/>

Xylem Water Solutions Norge AS Rune Østvold Segment sjef BS Stålfjæra 14, 0975 OSLO Tel: 22901600 Mobile: 90833887 E-post: rune.ostvold@xylem.com

Kontakt for gruppen innsendere:

Bjarne Haugland E-post: bjarne.haugland@vavvs.no Telefon: 958 48 966 Adresse: Helgeroaveien 196, 3294 Stavern

Se vedlegg

- 2021 VVPs Hørings svar Høring om forslag til klimabaserte energikrav.pdf
-

Høringsvar om «forslag til klimabaserte energikrav»

(Forslaget omfatter endringer i kapitlene 9 og 14 i byggteknisk forskrift (TEK17) og tilhørende endringer i kapitlene 5, 8 og 12 i byggesaksforskriften (SAK10).)

abk*
QVILLER

Armaturjonsson

valve
cimberio
technological solutions
ecological solutions

ctc

Enertech Group

GEBERIT

Roth

uponor

 Vaillant

xylem
Let's Solve Water

Kontakt for gruppen innsendere:

Bjarne Haugland

E-post: bjarne.haugland@vavvs.no

Telefon: 958 48 966

Adresse: Helgeroaveien 196, 3294 Stavern

Viser til mail datert torsdag 1. juli 2021 – om «Høring om forslag til klimabaserte energikrav», og vil med dette komme med følgende innspill til saken.

Dette innspillet tar kun for seg foreslåtte endringer i kapittel 14 og de punkter vi mener det er grunn til å være kritiske til.

Innsender mener:

De nevnte innsendere ser ikke at foreslåtte endringer i kapittel 14 ivaretar fellesinteresser for samfunn eller klima.

Foreslåtte endring vil ytterligere øke omfanget av indirekte og direkte bruk av elektrisitet til varme (romoppvarming, ventilasjon og varmtvann). Bygg utelukkende oppvarmet med direkte elektrisitet er kostbare å drifte, gir liten mulighet for effektregulering og vil forsterke problem med peak-effekt i strømmettet.

Det anbefales at endringer i kapittel 14 utsettes og ses i en større sammenheng hvor endringer i kapittel 14-2 også inkluderes, fortrinnsvis med en endring fra netto energi til levert energi. Sekundært at unntak for energifleksibilitet for bygg under 1000 m² fjernes eller BRA-grense for energifleksibilitetskrav settes betydelig lavere.

I tillegg mener vi at krav om energifleksible løsninger bør settes til 80% fremfor foreslåtte 60% for å redusere bruk av tekniske løsninger som gir høyt energi- og effektforbruk.

Kommentarer:

I forslaget indikeres at dagens rammevilkår gir et nært nullenerginivå til tross for at det ikke er foreslått endringer i rammekravnivå. I bygningsenergidirektivet hvor nullenerginivå for bygg beskrives, skal både levert og egenprodusert energi inkluderes. Det er således ikke riktig å kalle forslaget nær nullenerginivå.

Forslaget viser til den tilbaketrunkne beregningsstandard NS3031:2014. Det er en svakhet at beregningsstandard ikke harmoniserer med gjeldende ISO standarder i 52000-serien.

Forslaget til endring er et ytterligere steg bort fra TEK10s fornuftige krav om en viss fornybarandel. En konsekvens av forslaget vil være økt bruk av direkte elektrisitet til oppvarming i bygg under 1000 m² BRA. Ved å sette kravet til energifleksibilitet så lavt som 60% vil også større bygg i økende grad benytte direkte elektrisitet til oppvarming.

Økt bruk av direkte elektrisitet til oppvarming har flere negative konsekvenser:

1. Elektrisitet er en verdifull ressurs og burde reserveres for bruk til elektrifisering generelt og der andre alternativer ikke er tilgjengelig for å redusere utslipp av klimagasser nasjonalt og internasjonalt.

1. Uten et fleksibelt varmesystem vil brukers oppvarmingskostnader korrelere med gjeldende strømpris. Sparte investeringskostnader for utbygger flyttes over til høye driftskostnader for boligeiere og leietakere.

2. Det er økende fokus på kraftdistribusjon og effekt hos Enova og NVE. Som en konsekvens har prismodeller for mellom effekt og forbruk blitt utredet og endret. Formål er å bidra til en effektiv utnyttelse av strømmettet. Strømmålere i landets bygg er nettopp av denne årsak skiftet ut for å kunne fjernavleses og tilknyttet tiltak for å redusere effekt. I bygg varmet med direktevirkende elektrisitet vil det i praksis være begrenset mulighet for redusert effekt når det er

samfunnsmessig ønsket. Forslagets er i motfase til de tiltak som gjøres og er gjort for å redusere effekt.

1. Gjeldene og kommende direktiver skjerper definisjonen av fornybar energi og vil tvinge frem en primærenergifaktor og CO2 fotavtrykk også på kraft produsert fra vannkraftverk og konsekvens av kraftutveksling med utlandet. Med økt bruk av direktevirkende elektrisitet kan det for nasjonen bli dyrere og mer komplisert å etterkomme bindende forpliktelser.

§ 14-2

Det er en svakhet at foreslåtte endringer ikke tar for seg kapittel 14.2.

Erfaring har vist at dagens modell har mangler og utilsiktede bivirkninger ved at den teoretiske normerte varmebehovet ikke samsvarer med faktiske forhold der bygget settes opp eller slik benyttet. En konsekvens av dagens modell er en rekke bygg har mangelfullt eller overdimensjonert varmeanlegg.

§ 14-4

Krav til energifleksible varmesystemer bør gjelde uavhengig av byggets størrelse.

Kravet til at 60% av normert nette varmebehov skal dekkes av energifleksible varmesystem er satt for lavt. Utbyggere kan komme seg rundt kravet med liten effektiv varmtvannsirkulasjonsløsning hvor en «blør» av litt romvarme for eksempel til et våtrom mens bygget eller varmes med direkte elektrisitet. Kravet bør økes til 80%.

Kravet til felles varmesentral for bygg over 1000 m² er ikke teknologinøytralt, hvor noen av de desentraliserte løsningene som gir laveste energiforbruk i praksis ikke kan benyttes. Varmeproduksjon bør foregå så tett opp til varmebehovet som mulig for å redusere energi til sirkulasjon og varmetap i sirkulasjonsledninger. Skal krav om felles varmesentral opprettholdes bør det åpnes for unntak der det kan dokumenteres en mer energieffektiv løsning.

En konsekvens av dagens krav om skorstein i småhus utløser teknologiskifte ved at skorstein erstattes med fleksible vannbårende varmeanlegg. Ved å fjerne kravet til skorstein vil flere småhus bli oppført med direktevirkende elektrisitet som eneste varmekilde. Krav til skorstein og mulighet for teknologibytte bør videreføres.

- I forbindelse med konsekvensen av direkte el så mister vi muligheten til alternativ oppvarming vannbåren varme - og lagre / akkumulere varme for å redusere eventuelle peaker ! Dette illustreres godt nå ved at det er «tomme» vann magasiner og høy strømpris, og fare for eventuelle utkobling av industrien i perioder. Dette resulterer i en større import og til en høyere pris !
- Det er samfunnsøkonomisk ikke bra å bruke direkte el som oppvarming. Ikke vet vi hvor den produseres og heller ikke hvor «ren» den er ! Strømmen bør brukes til husholdning som lys, vask, TV, data, lading av bil etc....
- Den kraftkrevende industri er bedre tjent med ren energi produsert med vannkraft, enn f. eks kullkraft.

Kontaktperson respektive innsender ...

ABK-Qviller AS

Daniel M. Kristensen
Administrerende Direktør
Brobekkveien 80 A, 0516 Oslo
Direkte 23170527 Mobil 90919999
E-post: dk@abkqviller.no
www.abkqviller.no

Armaturlonsson AS

Thorn Fredrik Hemsén
Administrerende Direktør
Tlf +47 971 66 369
E-post: tfh@armaturlonsson.no
Web www.armaturlonsson.no

Cimberio AS

Per Erik Raasok
Administrerende Direktør
Industriveien 15, 1481 Hagan
Tlf: 22707910 Dir. tlf: 90823191
E-post: per@cimberio.no
<https://www.cimberio.no/>

CTC FerroFil AS

Ole Andreas Valnes
Daglig leder
Direkte 63904000 Mobil 95 76 58 58
E-post: ole.andreas.valnes@ctc.no
www.ctc.no

Geberit AS

Gro Fjeldstad
Head of Product Management Product
Luhrtoppen 2, NO-1470 Lørenskog
Mobil 92265703
E-post: gro.fjeldstad@geberit.com
www.geberit.no

ROTH NORGE AS

Morten Øren
Managing Director
Billingstadsletta 19, 1396 Billingstad
Tel.: 67575400 · Mobil: 90982405
E-post: morten.oeren@roth-norge.no
roth-norge.no

UPONOR AS

Petter Vang
Administrerende Direktør
Støttumveien 7, 1541, Vestby
Mobil 488 99 983
E-post: petter.vang@uponor.com
<https://www.uponor.no/vvs>

Vaillant Group Norge AS

Benny Simonsen
Daglig Leder/ Managing Director Norway/ Sales
Director Nordic
Støttumveien 7, 1540 Vestby
Tel. 64959900 Mobil 91164858
E-post: benny.simonsen@vaillant.com
<https://www.vaillant.no/>

Xylem Water Solutions Norge AS

Rune Østvold
Segment sjef BS
Stålfjæra 14, 0975 OSLO
Tel: 22901600 Mobile: 90833887
E-post: rune.ostvold@xylem.com
<https://www.xylem.com/nb-no/>

